CZĘŚĆ XLII — № 88. ROK 21 — (1850.)

TYGODNIK
PETERSBURSKI
GAZETA URZĘDOWA
KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we WTORKI i PIĄTKI, Prenumerata przyjmuje się pod adresem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, lub do Expedycyi Gazet Petersburskiego Pocztamtu, nadto we wszystkich Pocztowych urzędach w Cesarstwie i Królestwie.

Cena: ROCZNA w Rossyi z pocztą, a w Stolicy, z noszeniem do mieszkań, 15 rubli. PÓŁROCZNA 8 rubli srebrem.

PIĄTEK, $\frac{17}{29}$ LISTOPADA.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

PETERSBURG, $\frac{16}{28}$ LISTOPADA.

Jego Cesarska Wysokość Wielki Xiążę Następca Cesarzewicz przybył w doskonałém zdrowiu w przeszły Poniedziałek, 13 Listopada, do Carskiego-Sioła, w powrócie z podróży po prowincyach za-Kaukazskich.

Przez Rozkazy dzienne Cesarskie w Wydziale Wojskowości, z dnia 8 Listopada, Naczelnik 3 dywizyi Artylleryi, Jenerał-major *Miller 1*, mianowany Członkiem Rady Kontroli Państwa, z zaliczeniem do Artylleryi. — 11 Listopada, Dowódzca 2 brygady 2 dywizyi Dragonów, Jenerał-major konnej polowej Artylleryi baron *Korf 2*, mianowany Dowodzącym 1 dywizyą lekkiej jazdy, na miejsce Jenerał-porucznika *Howena 1*, który zaliczony zostaje do jazdy.

Rozkazy dzienne Cesarskie *w Wydziale służby Cywilnej.*

28 Października. (Dok., patrz № poprzedz.) Następni Urzędnicy gubernii Podolskiej podniesieni zostają, za wysługę lat, do rang: Sekretarza Kollegialnego, Sekretarze Gubernijalni: Członek Komitetu gubernijalnego do nadzoru nad prawną przedażą trunków *Chełmiński*, Starszy Pomocnik Zarządzającego Kancellaryą Gubernatora Cywilnego *Lichomski* i Kancelliści: *Rybicki* i *Zwinogrodzki;* Rządu Gubernijalnego, Pomocnik starszego Sekretarza *Witkowski*, Naczelnik Stołu *Ruczyński*, Pomocnicy: Exekutora *Popowski* i Naczelnika Stołu *Makuchin;* Kurator zbożowych zapasowych magazynów powiatu Bracławskiego *Jankowski;* Naczelnicy Stołu: Urzędu Powszechnej Opieki *Radziejowski* i Szlacheckiego Deputatskiego Zgromadzenia *Greszczenko;* Sądów ziemskich, Olgopolskiego starszy Assesor *Pałecki*, Sekretarze: Uszyckiego *Kietliński* i Bałtskiego *Krasnopolski;* Dozorca częściowy Policyi Winnickiej *Ostrowski;* Dozorca Bałtskiego miejskiego więzienia *Goszowski* i Sekretarz Marszałka powiatu Winnickiego *Ulnicki;* Pomocnicy Dozorców okręgowych (Становыхъ Приставовъ) w powiatach: Jampolskim *Zacharzewski*, Kamienieckim *Terlecki*, Lityńskim *Święcicki* i Winnickim *Romanowski;* Strapczy Powiatowy Winnicki *Butowicz;* Izb, Sądu Kryminalnego Naczelnik Stołu *Gorochowski* i Cywilnego Naczelnik Stołu i Nadzorca (Надсмотрщикъ) *Gdowski*, Kassyer *Korewicki*, Rejestrator, Protokolista i Archiwista Sądu Sumienia *Kuchcicki;* Sądów powiatowych, Assesorowie: Bałtskiego *Dąbrowski* i Uszyckiego *Łubkowski* i Sekretarz tegoż Sądu *Zawalnicki;* Sekretarze: Olgopolskiej Szlacheckiej Opieki *Bobrowski* i Magistratu Bałtskiego *Drozdowski;* Izby Skarbowej Kontrolerowie: *Radziejowski* i *Sobieniewski*, i Naczelnik Stołu *Sikorski;* Dozorcy Akcyzy w powiatach: Proskurowskim *Balicki* i Bałtskim *Kostecki;* Izby Dóbr Państwa: Referent *Suwczyński;* Pomocnicy: Lustratora *Sliwiński* i *Janowski*, Naczelników okręgowych, Bracławskiego *Maszkiewicz* i Winnickiego *Koperzyński*, i Sekretarz tamecznego Zarządu okręgowego *Wierzbicki;* — Sekretarza Gubernijalnego, Dozorca okręgowy powiatu Uszyckiego Sekretarz Prowincyalny *Trubnicki;* Rejestratorowie Kollegialni: Członek Winnickiego powiatowego Komitetu do nadzoru nad prawną przedażą trunków *Jakubowski* i były młodszy Urzędnik do poleceń szczególnych przy Gubernatorze Cywilnym *Pietraszewski;* Deputaci do nadzoru nad prawną przedażą trunków w powiatach: Letyczewskim *Raczkowski* i Olgopolskim *Sokołowski;* Tłumacz Kancellaryi Gubernatora Cywilnego *Kosecki;* Dozorcy okręgowi w powiatach: Winnickim *Krepowicz* i Mohylewskim *Nizankowski;* Pomocnicy Naczelników Stołu Rządu Gubernijalnego *Klejn* i *Ruczyński;* Sekretarz Sądu ziemskiego Bracławskiego *Jaworski*, Pomocnik

Naczelnika okręgowego Kamienieckiego *Matkowski;* Kancellaryj Marszałków powiatowych, Kamienieckiego Sekretarz *Makowski* i Lityńskiego Pomocnik Sekretarza *Berezowski;* Sekretarz Sprawnika ziemskiego Uszyckiego *Mikulski;* Miejskich Policyj, Olgopolskiej Dozorca kwartałowy *Topolnicki* i Chmielnickiej Sekretarz *Bramina;* Kancelliści: Kancellaryj, Jenerał-Gubernatora *Rossiński*, Gubernatora Cywilnego *Janowicz* i były Kancellista *Lichomski;* Rządu Gubernijalnego *Szpinka* i *Krzyżanowski;* Izby Cywilnej Naczelnik Stołu *Wołkowiński* i Rejestrator *Grodzicki;* Sądów powiatowych, Bałtskiego Assesor *Wicherski*, Lityńskiego Sekretarz *von-Erenfeld-de-Hass* i Jampolskiego Archiwista *Popławski;* Sekretarze Strapczych powiatowych: Jampolskiego *Mysłowski* i Kamienieckiego *Kowerski;* Naczelnik Stołu Rady Miejskiej Uszyckiej *Hemski;* pełniący obowiązki Buchhaltera Magistratu Lityńskiego *Łopuszański;* Kancelliści: Izby Kryminalnej *Galaniewicz* i Sądu powiatowego Lityńskiego *Śliwiński;* Izby Skarbowej, Pomocnicy Kontrolerów: *Osiecki* i *Galaniewicz*, Kancelliści: *Bilski* i *Grosicki;* Izby Dóbr Państwa Cywilny Inżenjer (14 klassy) *Michelson*, pełniący obowiązki Kontrolera *Hryniewiecki* i Pomocnik Naczelnika Stołu *Krzeczkowski;*—Rejestratora Kollegialnego, Kurator zbożowych zapasowych magazynów w powiecie Kamienieckim *Zaszczyński;* Deputaci do nadzoru nad prawną przedażą trunków w powiatach: Uszyckim *Weker* i *Żygałkowski* i Letyczewskim *Gajewski;* Pomocnicy Naczelników Stołu: Rządu Gubernijalnego *Grzybowski 1*, Szlacheckiego Deputatskiego Zgromadzenia *Kobierski* i pełniący obowiązki Pomocnika Naczelnika Stołu *Kiersza;* Sądów ziemskich, Sekretarze: Hajsyńskiego *Brzeżański*, Proskurowskiego *Zię, bowski* i Mohylewskiego były Sekretarz *Machowicz*, Naczelnicy stołu: Mohylewskiego *Beneskul*, Bałtskiego *Mokrzycki* i Winnickiego *Markowski;* Dozorców okręgowych, Pomocnicy: Proskurowskiego *Gołębiowski*, Jampolskiego *Pietraszewski*, Bracławskiego *Szaniawski* i Bałtskiego *Grzybowski 2*, Sekretarze: Jampolskiego *Romanowski*, Lityńskiego *Zabłocki 1*, Uszyckiego *Durzycki* i Bałtskiego *Łukaszewicz;* były Sekretarz Kommisyi kwaterniczej Lityńskiej *Stępkowski;* Dozorcy kwartałowi Policyj: Kamienieckiej *Sumniewicz* i Hajsyńskiej *Krynicki;* Pomocnicy Sekretarzy Kancellaryj Marszałków powiatowych: Proskurowskiego *Dobrzański* i *Wierzejski*, i Letyczewskiego *Rozwadowski;* Kancelliści: Kancellaryj, Jenerał-Gubernatora *Połoniecki* i *Krakowka*, i Gubernatora Cywilnego *Tomaszewski*, *Zabłocki 2*, *Łążyński*, *Chrzanowski*, *Ostrowski 1*, *Czajkowski* i *Lisowski*, Rządu Gubernijalnego *Buderaski*, *Kulczycki*, *Olszewski*, *Kruszelnicki*, *Ostrowski 2*, *Rachalski*, *Wołkonowicz*, *Piątkowski*, *Popławski* i *Monastyrski*, Zarządu Powszechnej Opieki *Lewicki*, Szlacheckiego Deputatskiego Zgromadzenia *Łabejkowski*, *Ostapowicz*, *Rembertowicz*, *Kaliński* i *Baczyński*, Kommisyi Żywności *Oziębłowski*, Urzędu Lekarskiego *Terlecki*, Gubernijalnego Komitetu do ułożenia i rozpatrzenia inwentarzów dóbr obywatelskich *Węgrzynowski*, *Demkiewicz* i *Dubalski*, Kancellaryj Marszałków, gubernijalnego *Kubicki*, powiatowych, Bałtskiego *Orłowski* i *Pietkiewicz* i Kamienieckiego *Radomski*, Sądów ziemskich, Uszyckiego *Popowski*, Hajsyńskiego *Maszkiewicz*, Proskurowskiego *Gryszczenko*, Lityńskiego *Hałajkowski* i Olgopolskiego *Strzelbicki*, Miejskich Policyj, Kamienieckiej *Woźnicki*, Bałtskiej *Salnikow* i Olgopolskiej *Zdanowski;* pełniący obowiązki Naczelnika Stołu Izby Cywilnej *Paskudski;* Sekretarze Strapczych powiatowych: Winnickiego *Sławiński*, Proskurowskiego *Czarnecki* i Letyczewskiego *Szymański;* Sądów powiatowych, Naczelnicy Stołu: Olgopolskiego *Rutowicz*, Jampolskiego *Śmiotanko* i *Trzecieski*, Mohylewskiego *Dobrowolski*, Winnickiego *Mierzwiński* i Proskurowskiego *Jasiński 1*, i Rejestrator tegoż Sądu *Jasiński 2;* Naczelnicy Stołu: Magistratu Letyczewskiego *Lipnicki* i Rady Miejskiej Barskiej *Żórawski;* Kancelliści: Izby Kryminalnej *Bietkowski*, *Jakubowicz*, *Bryliński* i *Lisiecki*, i Cywilnej *Bieńkiewicz*, Sądu Sumienia *Rybicki*, Kancellaryi Prokurora gubernijalnego *Kwieciński*, Sądów powiatowych, Winnickiego *Podlesiecki*, Hajsyńskiego *Troszczyn* i Kamienieckiego *Boberski*, i Hajsyńskiej Szlacheckiej Opieki *Zdanowicz;* Rad Miejskich, Starouszyckiej *Guldyński* i Nowouszyckiej *Chmielowski*, Magistratów, Hajsyńskiego *Lewicki* i Kamienieckiego *Sobudziński;* Izby Skarbowej, Kontroler *Potuszyński*, Pomocnicy: Naczelników Stołu *Ratyński* i *Korczyński*, Kontrolera *Stoliński* i Buchhaltera *Wodzicki;* Kass powiatowych, Letyczewskiej Buchhalter *Radziejowski 1*, Uszyckiej Żurnalista *Borzewski* i Bałtskiej Pomocnik Buchhaltera *Jankowski;* Izby Skarbowej Kancelliści: *Tomaszewski*, *Radziejowski 2*, *Bujnicki*, *Kuczyński*, *Gołecki* *Stefanowicz* i *Sikorski;* Izby Dóbr Państwa, pełniący obowiązki Mierniczego *Misiurewicz*, Pomocnik Kontrolera *Kamieński*, Tłumacz *Bachtałowski*, pełniący obowiązki Sekretarza Zarządu okręgowego Nowouszyckiego *Nazarewicz* i były Rachmistrz przy Lustratorze gubernijalnym *Jankowski;* Kancelliści: Izby Dóbr Państwa *Żuczkowski* i *Charzewski*, Kancellaryi Lustratora gubernijalnego *Bieczyński* i Zarządu okręgowego Winnickiego *Słoniewski*.

4 Listopada. Przyjęty zostaje do służby, dymissyonowany: były Kijowski powiatowy Marszałek, Rejestrator Kollegialny *Butowicz*, na Urzędnika do poleceń szczególnych przy Witebskim, Mohylewskim i Smoleńskim Jenerał-Gubernatorze; — Zatwierdzony zostaje na urzędzie, obrany przez Szlachtę: Kurator zbożowych zapasowych magazynów w powiecie Szawelskim, Kancellista Kancellaryi Szawelskiego powiatowego Marszałka Sekretarz Gubernijalny *Dąbrowski*, z uwolnieniem od dotychczasowych obowiązków.

5 Listopada. W Królestwie Polskiém: za odznaczającą się służbę, otrzymuje rangę Radzcy Dworu, Członek Rady Budowniczej w Królestwie *Gołoński;*—Podniesieni zostają do rang: Radzcy Dworu, Komisarz 9 Cyrkułu Policyi Warszawskiej Assesor Kollegialny *Bogatko;* — Assesora Kollegialnego, Komisarz wydziału śledczego tejże Policyi *Do-*

bronokij; — Radzcy Honorowego, Naczelnik Oddziału Zarządu Warszawskiego Ober-Policmejstra *Pękalski;* — Rejestratora Kollegialnego, Żurnalista Oddziału tegoż Zarządu *Jasiński* i Dozorca Budów pałacowych w Warszawie *Szepczyński*.

— W dniu 29 zeszłego Października, w kościele Parafialnym św. Katarzyny w Petersburgu odbyło się wyświęcenie na godność Biskupa Rzymsko-Katolickiej Chersońskiej Dyecezyi JWJXdza Ferdynanda *Kahna*, kapłana Zakonu Kaznodziejskiego, dotychczasowego Proboszcza Rzymsko-Katolickiego w Rydze. Obrzęd wyświęcenia był dopełniony w obecności PP. Towarzysza Ministra Spraw Wewnętrznych, Dyrektora Departamentu Spraw Duchownych obcych wyznań i innych wyższych urzędników, oraz licznie zgromadzonej publiczności katolickiej, przez JWJXdza Arcybiskupa Mohylewskiego, Metropolitę wszystkich Rzymsko-Katolickich w Rossyi kościołów Kazimierza *Dmochowskiego*, w assystencyi JJWWJJXX. Koadjutora Jego Excellencyi, Biskupa Kariste'ńskiego Ignacego *Hołowińskiego* i Biskupa Łucko-Żytomirskiej Dyecezyi Gaspara *Borowskiego*.

— W nocy na 11 (23) bieżącego Listopada zszedł z tego świata tu w Petersburgu powszechnie od tych co go znali żałowany, kapłan Zakonu Kaznodziejskiego, Proboszcz nacyi polskiej tutejszej Parafii św. Katarzyny, X. Klemens *Mayłowicz*.

— W *Journal de St. Petersbourg* czytamy następne Ogłoszenie:

«Spieszymy podać do wiadomości naszych czytelników, a zwłaszcza tych którzy posyłają dzieci swoje na wychowanie do Francyi, nowość zbliska ich obchodzącą. Dyrektorowie Missyi Egyptskiej w Paryżu, PP. Jacques de Valserres i Jules Lemercier, podejmują się wszelkich starań około uczniów, jacy im są przysyłani z obcych krajów. Za wynagrodzenie od 2½ do 4 od sta oni czuwają nad ich postępowaniem, kierują ich naukami, wyszukują dla nich najlepszych nauczycieli, dostarczają wszystkiego potrzebnego do życia za zmniejszone ceny, prowadzą wydatki, dostarczają im w razie choroby wszelkich lekarskich pomocy, korrespondują z ich rodzinami, słowem tak się niemi opiekują, jak wychowańcami Missyi Egyptskiej.

«Adress: à Paris, Rue des Saints Pères, № 38, à l'Administration du *Correspondant des Etudes*.»

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa, 18 Listopada.

Najjaśniejszy Pan, w czasie pobytu swego w Warszawie, znalazłszy w temże mieście odznaczający się pod każdym względem porządek i urządzenie, objawił Swoją zupełną i prawdziwą wdzięczność Namiestnikowi Królestwa, Jeneral-Feldmarszałkowi Xięciu Warszawskiemu, Hrabi Paskiewiczowi-Erywańskiemu, a Najwyższe zadowolenie: Jenerałom-Lejtnantom, pełniącemu obowiązki Wojennego Jenerała - Gubernatora miasta Warszawy, Naczelnikowi III-go Okręgu Korpusu Żandarmów hrabiemu Nesselrode; Komendantowi miasta Warszawy Tutczek; Jenerałom-majorom: Ober - Policmejstrowi miasta Warszawy Abramowiczowi 1, i z Korpusu Żandarmów Puchale Cywińskiemu; Dowodzcy Dywizyonu Warszawskiego Żandarmów Pułkownikowi Rudzewiczowi; oraz wszystkim Sztabs i Ober-Oficerom Zarządu Policyi i Dywizyonu Żandarmów. Niższym zaś stopniom Policyi i Dywizyonu J. C. Mość przeznaczył po 50 kop. sr. dla każdego.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

NIEMCY.

AUSTRYA. *Wiedeń, 15 Listopada.* W dniu 12 b. m. Feldmarszałek hrabia Radecki miał długie posłuchanie u N. Cesarza Jmci. Zapewniają, że niezwłocznie po polubownem załatwieniu zajścia Austryacko-Pruskiego, które, podług gazety *Lloyd*, jest bardzo bliskie pomyślnego końca, Feldmarszałek wróci do swej armii Włoskiej.

— Pod tymże dniem donoszą z Wiednia, że tam przybył baron Haynau dla proszenia Cesarza o przyjęcie go na nowo do służby.

— Poseł Wirtembergski, P. de Linden, (brat Ministra tego nazwiska), prosił o zbrojne wdanie się Austryi dla dania wsparcia i pomocy Rządowi Wirtembergskiemu w walce wewnętrznej, która w tym kraju wyniknąć może. Według zobowiązań, które zaciągnęła na ostatnich konferencyach w Bregenz, Austrya, jak się zdaje, nie będzie mogła odmówić temu wezwaniu.

— 14 b. m. odbył się uroczysty pogrzeb w sklepie Rodziny Cesarskiej u Kapucynów, J. C. Wysokości Arcyxięcia Ferdynanda-Karola-Józefa Austryacko-Estskiego.

PRUSSY. *Berlin, 19 Listopada.* Przedwczora P. de Persigny miał u Króla, w pałacu Bellevue, swoje pożegnalne posłuchanie.

— Wczora zrana, w tymże pałacu była Rada Ministrów, na której była roztrząsana mowa Królewska na otwarcie Izb Parlamentowych.

— Minister Handlu zabronił przesyłania przez telegrafy wiadomości prywatnych o poruszeniach wojsk.

— Gazeta *Deutsche Reform*, z dnia 18 Listopada, w głównym swym artykule mówi wyraźnie, że jedynym środkiem utrzymania pokoju jest, iżby Austrya zrzekła się Sejmu Frankfurtskiego i przyjęła konferencye wolne na ziemi neutralnej.

MUNICH, *12 Listopada.* J. K. Wysokość Xiężna, małżonka Xięcia Luitpolda Bawarskiego, powiła dzisiejszej nocy Córkę.

Bamberg, 13 Listopada. Dowiadujemy się, że uzbrajania i marsze wojsk zostały do czasu wstrzymane. Trzy pociągi nadzwyczajne, które miały tu przywieść w dniu dzisiejszym

oddział wojsk austryackich, przybywających z Tyrolu, otrzymały rozkazy nieoczekiwania na ich przybycie.

STUTTGARDT, *11 Listopada.* Wczora wieczorem, J. C. Wysokość Wielka Xiężna Olga Rossyjska i Jej Małżonek, przybyli tu w powrócie z Warszawy.

15 Listopada. Z powodu protokołu, ogłoszonego w dniu 11 b. m. przez Komitet nieustający rozwiązanego Sejmu, którym Komitet ten obwieszcza swoje postanowienie nieustępowania przemocy i dalszego trwania w swoim charakterze, Rząd polecił Prokuratorowi Stanu przy Trybunale w Esslingen, iżby wytoczył process Kryminalny Członkom Komitetu z rzeczy samowolnego ogłaszania aktów urzędowych i nieposłuszeństwa rozkazom Rządu. Nadto obwieszczono im, iż we względzie ich samych przedsięwzięte będą środki Policyjne.

KASSEL, *14 Listopada.* Dawne Xięztwo Fuldy jest w tej chwili zupełnie od Prusaków opuszczone, i, podług gazety Kasselskiej, miasto nasze niezwłocznie będzie zajęte przez wojska Bawarskie. (Z tego widać, że dana w Tygodniku, podług gazet niemieckich, wiadomość o zajęciu Kasselu przez wojska federalne była przedwczesna.)

— Deklaracyą, wydaną pod dniem dzisiejszym, Komitet nieustający Sejmu ponownie zaprotestował przeciw poborowi podatków, nakazanemu przez Ministerstwo Skarbu, grożąc oskarżeniem sądowém każdemu z urzędników, któryby usłuchał tego rozkazu.

16 Listopada. Wojska Federalne nie przestają odbierać nowych posiłków, i pierwszą ich czynnością będzie bezwątpienia przymuszenie ludności do wniesienia podatków.

ANGLIJA.

LONDYN, *15 Listopada.* Na Radzie tajnej, prezydowanej przez Królowę w Windsor 23 b. m., uchwalono odroczyć jeszcze Parlament do 17 Grudnia, i obrzęd tego odroczenia został dopełniony nazajutrz przez Kommisyą.

— Jego Wysokość Wielki Xiążę Alexander Hesski przybył do Londynu.

— Czytamy w gazecie *Standard:* «Możemy zaręczyć, podług najpewniejszego źródła, że od dwóch dni Francya i Anglija przesłały Austryi i Prussom nausilniejsze przełożenie przeciw postępowaniu politycznemu, które ze strony tych dwóch Mocarstw zagrażają wciągnieniem do wojny całej środkowej Europy. Pomienione dwa Gabinety nalegają na Austryą, iżby ustąpiła cokolwiek roszczeniom Prussyi, a na tę ostatnią, iżby również względem Austryi uczyniła wszystkie ustępstwa, na jakie honor narodowy pozwoli. Z radością możemy donieść, że Ministrowie Spraw Zagranicznych Francyi i Anglii mają niepłonną nadzieję, że ich przełożenia wezmą pożądany skutek.

— W przeszłą Sobotę miała miejsce w Guildhall wielka uczta z powodu objęcia urzędu przez nowo-obranego Lorda Mera Londynu. Wielu Ministrów Stanu, a między niemi lord John Russell i lord Palmerston, znajdowali się na biesiadzie. Z powodu wnoszonych toastów, liczne alluzye były czynione do obecnego stanu spraw religijnych. Odpowiedzi lordów Russell i Palmerston zjednały powszechne oklaski. Minister Spraw Wewnętrznych, sir Grey, podziękowawszy Zgromadzeniu za pochwały, oddane pomyślnemu stanowi rzeczy w kraju, rzekł: «Z żalem przychodzi mi powiedzieć, że niektóre Mocarstwa Europejskie zdają się chcieć zakłócić błogość pokoju, którego nasza część świata używa, a którego utrzymanie jest wszystkich naszych usiłowań celem. Tuszymy, że te usiłowania będą uwieńczone skutkiem, ale cóżkolwiek bądź, ciężka odpowiedzialność spadnie na tych, którzy sami szukać zechcą klęsk wojny. Co do naszego kraju, jest on w stosunkach przyjaźni ze wszystkiemi krajami świata, i spodziewamy się, iż ten stan rzeczy będzie trwałym.» «Lord Mer, (rzekł potém lord Russell), mówiąc z pochwałą o Ministrach Królowej Jmci, wspomniał o pewném mojém oświadczeniu, ogłoszoném ostatniemi czasy. (*) Wszystko co mogę odpowiedzieć, jest to, że moje przywiązanie do wolności religijnej, która panuje w tym kraju, przetrwa niezachwianie i że jest moją powinnością wszelkiemi środkami obstawać za zwierzchnią władzą naszej Monarchini i swobodami religijnemi ludu, zkądbykolwiek attak pochodził. Tuszę, że jak niegdyś, pod berłem Elżbiety, kiedy wielkie niebezpieczeństwo temu krajowi groziło, tak i dziś wszyscy mieszkańcy, bez względu na wiarę jaką z mocy swobody sumienia, której używamy, wyznają, ściślej się przejmą instytucyami krajowemi, że okażą swą wdzięczność Koronie za opiekę jakiej im udziela, i że cieszyć się będą z zostawania w kraju, gdzie wolność jest powszechna, gdzie nigdy panować nie przestanie.»

Lord Palmerston, wyraziwszy zdanie, że pomyślność materyalna jest nieodzielną od swobod politycznych, winszował Anglii, że nie potrzebuje, jak inne narody, walczyć o pozyskanie lub zachowanie swoich praw politycznych.

— Poruszenie umysłów, spowodowane w Anglii przez ostatnie akta Stolicy Apostolskiej, przybiera co dnia groźniejsze wymiary, i dochodzi do stopnia, na którym trudno będzie Rządowi popęd zatrzymać. Gazety przepełnione są protestacyami wszelkiego rodzaju; okolniki, listy, proklamacye pasterskie, meetingi duchowne i świeckie, słowem wszystkie sprężyny są w ruchu dla skłonienia narodu do nalegania na Rząd, prawnym środkiem petycyj, o odwołanie praw, które upoważniają, albo, właściwiej mówiąc, nie zabraniają w Anglii przybierać tytułów duchownych innych jak te, które należą się wyłącznie Kościołowi Panującemu.

Tymczasem dowiadujemy się, że bulla Apostolska, organizująca dyecezye katolickie, rozciągniętą została i na Szkocyą, którą Papież podzielił na siedm dyecezyj. Wiadomość tę daje gazeta *Edinburgh-Courant.*

— Gazeta katolicka *Tablet*, ażeby dowieść jak Rząd Stanów Zjednoczonych Ameryki północnej jest wyrozumialszym w rzeczy religii od Rządu Angielskiego, ogłasza wy-

(*) List do Biskupa Durham.

ciągi z gazet Amerykańskich, donoszących o mianowaniu, przez Papieża, Biskupa Hughes, na nowo-utworzoną stolicę Arcybiskupią New-Yorkską. Brewe Papiezkie, wraz z listem kardynała Franzoni świeżo zostało otrzymane w New-York. To mianowanie nie spowodowało w Stanach najmniejszego zarzutu. Biskupstwa Cincinnati i Nowego Orleanu również zostały podwyższone na Arcybiskupstwa; St. Louis jest już niém blisko od dwóch lat, tak iż we właściwych Stanach liczy się dziś pięć arcybiskupich stolic, a szósta, Walla-Walla, jest w nowo-przyłączonym Stanie Oregon.

— *Morning-Herald* twierdzi za rzecz pewną, że kardynał Wiseman pracuje w tej chwili nad broszurą, w której, broniąc postępowania własnego i swoich współbraci Biskupów, dowiedzie oraz, iż tytuły, nadane im przez Papieża, były przyjęte przez nich za wiedzą Pierwszego Ministra, a zatém że zachowanie się lorda Russell w tym razie było dwustronne.

— Sławny dom drukarski w Londynie, PP. Clowes, podjął się ogłoszenia katalogu Wystawy Powszechnej 1851 roku. Dom ten zapłacił 4,000 funt. sterl. (100,000 franków) za przywilej wyłączny takowego ogłoszenia, i nadto oddadzą dwa denary od każdego sprzedanego exemplarza na korzyść Wystawy. Cena exemplarza katalogu angielskiego będzie 1 szyling; exemplarze w kilku językach sprzedawać się będą po 10 szylingów.

FRANCYA.

PARYŻ, *15 Listopada.*

POSELSTWO PREZESA RZECZYPOSPOLITEJ DO IZBY PRAWODAWCZEJ.

(Akt ten jest bardzo rozciągły i nie ustępuje pod tym względem dorocznym Poselstwom Prezesów Stanów Zjednoczonych do Kongressu Amerykańskiego. Zawiera on wykład szczegółowy faktów politycznych, które zaszły od czasu pierwszego zebrania się Izby Prawodawczej, obecnego położenia Francyi i oczekiwań na przyszłość. Ograniczymy się powtórzeniem rozdziału, tyczącego się Spraw Zagranicznych i Wniosku Ogólnego (Résumé).

Sprawy Zagraniczne.

«Od czasu mojego ostatniego Poselstwa nasza polityka we Włoszech świetnym została uwieńczona skutkiem. Oręż nasz zniweczył w Rzymie tę burzliwą demagogiję, która na całym Włoskim półwyspie tak dalece naraziła prawdziwą swobodę, i nasi waleczni żołnierze odnieśli wielki zaszczyt przywrócenia Piusa IX na tron S. Piotra. Duch partyi nie zdoła zaćmić tego wiekopomnego wypadku, który pozostanie chlubną kartą w historyi Francyi.

«Stałym naszych usiłowań celem, było wspieranie zamiarów liberalnych i filantropicznych Ojca świętego. Władza Papiezka nie przestaje postępować ku ziszczeniu obietnic, zawartych w *Motu proprio* z Września roku 1849. Niektóre prawa organiczne zostały już ogłoszone, te zaś, które mają uzupełnić organizacyą administracyjną i wojskową w Państwie Papiezkiém, wkrótce za niemi nastąpią. Należy powiedzieć, że nasza armija, potrzebna jeszcze do utrzymania porządku w Rzymie, niemniej jest potrzebną do ustalenia naszego wpływu politycznego, i, odznaczywszy się tam swoją walecznością, nie przestaje zasługiwać na powszechny szacunek przez swą karność i umiarkowanie.

«Na rozmaitych punktach, gdzie się naszej dyplomacyi otwierała sposobność wdania się w obce sprawy, utrzymała ona godność Francyi, i nasi sprzymierzeńcy nigdy napróżno nie wzywali naszego spółdziałania.

«Tak to, wespół z Angliją, posłane były nasze siły morskie na Wschód, dla okazania naszego szczerego spółczucia ku Porcie, w chwili kiedy ta mniemała swą niezależność zagrożoną. Dzięki mądremu umiarkowaniu, którego inne Mocarstwa dały dowody w toczonych o tym przedmiocie układach, nietykalność praw Porty została zabezpieczoną.

«W Grecyi, jak skoro dowiedzieliśmy się o czynach przemocy, któremi Anglija popierała swoje poszukiwania, ofiarowaliśmy nasze uczynne służby. Francya nie mogła pozostać obojętną na los narodu, do którego niepodległości była się przyłożyła; nie wahała się przeto z przełożeniem swego pośrednictwa. Pomimo trudności, które w ciągu układów powstały, powiodło nam się złagodzić warunki podane Dworowi Ateńskiemu, i nasze stosunki z Wielką Brytaniją przybrały niezwłócznie swój charakter dotychczasowy.

«W Hiszpanii z radością widzieliśmy, że związki, kojarzące dwa kraje, ściślej się jednoczyły przez wzajemne obu Rządów spółczucie. Jakoż, zaledwo doszedł do wiadomości Rządu Francuzkiego występny zamach, wymierzony przez bandę awanturników na wyspę Kubę, posłaliśmy nowe siły w rozrządzenie dowódcy stacyi Antylskiej, z rozkazem, iżby połączył się z władzami hiszpańskiemi, we wspólnem usiłowaniu dla zapobieżenia wznowieniu się podobnych pokuszeń.

«Danija jest zawsze przedmiotem naszej szczególnej pieczołowitości. Ten kraj, tak dawny nasz sprzymierzeniec, który w epoce klęsk naszych tyle ucierpiał za swą wierność dla Francyi, nie zdołał jeszcze, pomimo waleczność swej armii, uskromić powstania, wybuchłego w Xięztwie Holsteinskiém. Rozejm 18 Lipca 1849 roku został uznany przez Władzę tymczasową Frankfurtską, która zleciła Prussyi traktowanie w imieniu całej Germanii. Po nader pracowitych układach, traktat został podpisany 2 Lipca, pod pośrednictwem Anglii, między Daniją i Prussami.

«Ten traktat, nasamprzód zaratyfikowany przez Gabinet Berliński i jego sprzymierzeńców, został też teraz zatwierdzony przez Anglija i Mocarstwa reprezentowane na Sejmie Franktfurtskim. Podczas kiedy te układy toczyły się w Niemczech, Mocarstwa, sprzyjające Danii, otwierały konferencye w Londynie, w celu zabezpieczenia nietykalności Państwa Króla Duńskiego, w składzie, jaki został zawarowany traktatami. Jeżeli kroki Mocarstw Sprzymierzonych nie zdołały dotąd położyć końca walce, wszczętej w Niem-

czech północnych, otrzymały przynajmniej pomyślny wypadek zeszczuplenia wymiarów wojny, która dziś toczy się jedynie między Królem Duńskim i nieposłusznemi prowincyami.

«Będziemy jeszcze przekładali Królowi Duńskiemu, iżby zapewnił prawa Xięstw przez instytucye; z drugiej strony damy mu wszelkie, jakich może od nas wymagać, pomoce, na zasadzie traktatów i starej naszej przyjaźni.

«Wpośród zwikłań politycznych, które się ścierają w Niemczech, zachowaliśmy najściślejszą neutralność. Dopokąd interesa Francyi i równowaga Europejska nie będą narażone, nie zboczymy od polityki, która świadczy o szanowaniu przez nas niezależności naszych sąsiadów.

«Niezwłocznie po udzieleniu przez Izbę Prawodawczą kredytu na rzecz sprawy Montevideo, Rząd wszczął na nowo w Buenos Ayres przerwane układy. Chodziło o wprowadzenie do traktatów, zawartych w 1849, modyfikacyj, uznanych za niezbędne dla zawarowania niepodległości Rzeczypospolitej Wschodniej, ochronienia interesów poddanych francuzkich ponad Uraguay i zabezpieczenia narodowego honoru. Mamy nadzieję załatwienia z pożytkiem i cześcią przykrych zwikłań, które od tak dawna stają na zawadzie dobremu porozumieniu między Francyą i Rplitą la Plata.

«Nasze stosunki handlowe i żeglowne z krajami obcemi utrwalają się i rozwijają.

«Rząd Angielski rozciągnął *de facto*, od 1 Stycznia 1850 roku, na banderę francuzką, dobre skutki rozporządzeń nowego aktu o żegludze z d. 22 Czerwca 1849 roku. W ostatnich czasach zniósł nadto cła różnicowe od wywozu węgla ziemnego.

«Tuszymy, że toczące się w tej chwili układy w przedmiocie nowego traktatu handlu i żeglugi z Wielką Brytaniją wprędce doprowadzą do wypadku zarówno odpowiedniego interesowi obu krajów.

«Traktat, zawarty z Belgiją 7 Listopada 1849, jest obowiązującym ledwo od roku, a już oba kraje zebrały zeń najbardziej korzystne plony.

«Niejakie trudności, wynikłe w szczegółach artykułów dodatkowych do Konwencyi z Chili, zatwierdzonej Prawem 15 Marca 1850, opóźniły jej wykonanie. Te trudności będą złatwione.

«Nowa Konwencya z Boliwiją została podpisana w Paryżu 3 Sierpnia 1850; po zatwierdzeniu przez Rząd Boliwii, będzie ona poddana pod sankcyą prawodawczą.

«Układy, czynnie posuwane z Gabinetem Turyńskim o odnowienie Konwencyi 28 Sierpnia 1843, ukończyły się świeżo zawarciem traktatu Handlu i Żeglugi.

«Nadużycie, oddawna cierpiane przedruków literackich i artystycznych, jest przedmiotem licznych negocyacyj. Po większej części Gabinety, którym były przekładane urządzenia międzynarodowe, dążące do poskromienia tego nadużycia, przyjęły takowe, przynajmniej co do głównej zasady. Już nawet Sardynija podpisała wespół z Francyą, ku zobopólnemu zabezpieczeniu własności literackiej i artystycznej, ugodę, która nada większą skuteczność traktatom z lat 1843 i 1846.

«Mogę więc bez chełpliwości powiedzieć, że stanowisko Francyi w Europie jest godne i zaszczytne. Wszędzie gdzie głos jej daje się słyszeć, przemawia za pokojem, obstaje za porządkiem i prawem; wszędzie też głos ten jest usłuchanym.»

Wniosek ogólny.

«Taki jest, Mościpanowie, pobieżny ogląd stanu spraw naszych. Pomimo trudne okoliczności, Prawo, Władza, dotyla przewagę swą odzyskały, że nikt odtąd już nie wierzy w powodzenie gwałtownego bezprawia. Ale też, im więcej obawy o terazniejszość ustają, z tym mocniejszym popędem umysły oddają się domniemaniom przyszłości. A jednak Francya przedewszystkiém pragnie wypocznienia. Jeszcze pod wrażeniem niebezpieczeństw, które groziły Społeczności, pozostaje ona obcą zatargom partyj i osób, tak poziomych w obec wielkich interesów, o które właśnie w tej chwili rzecz idzie.

«Niejednokrotnie, kiedy się podała sposobność wynurzenia publicznie mych myśli, oświadczałem, że uważałbym za wielkich przestępców tych, którzyby z pobudek osobistej dumy chcieli narażać tę trochę trwałości, jaką nam zapewnia Konstytucya. Takie jest głębokie moje przekonanie i nigdy się nie zachwiało. Jedynie tylko nieprzyjaciele publicznego spokoju mogli nadać przewrótne znaczenie najprostszym krokom postępowania, które wynikają z mojego położenia.

«Jako pierwszy urzędnik Rzeczypospolitej, byłem obowiązany znaleźć się w stosunkach z Duchowieństwem, Sądownictwem, przedstawicielami Rolnictwa, Przemysłowości, z Administracyą, z Armiją, i korzystałem z każdej sposobności dla oświadczenia im mojego spółczucia i wdzięczności, za pomoc, którą mi udzielają, nadewszystko zaś, jeżeli imię moje, niemniej jak własne moje usiłowania, przyłożyły się do ugruntowania ducha w Armii, którą sam wyłącznie, według brzmienia Konstytucyi, rozrządzam, jest to, śmiem rzec, zasługa, którą oddaję krajowi; albowiem starałem się zawsze wpływ mój osobisty obracać na pożytek powszechnego porządku.

«Prawidłem niezmiennem mojego politycznego żywota będzie, we wszelkich okolicznościach, czynić moją powinność i tylko moją powinność.

«W tej chwili wolno jest każdemu, prócz mnie, chcieć przyśpieszyć rewizyą naszego zasadniczego prawa. Jeżeli Konstytucya zawiera w sobie przywary i niebezpieczeństwa, wszyscy macie swobodę wyprowadzenia ich na jaw, przed oczy narodu. Ja jeden, związany moją przysięgą, zamykam się ściśle w szrankach, jakie mi zakreśliła. (*)

(*) Dla zrozumienia tych słów trzeba sobie przypomnieć, że w rewizyi Konstytucyi głównie będzie chodziło o to, czy urzędowanie Prezesa Rplitej ma, lub niema być przedłużone bez nowych wyborów.

«Rady Departamentowe w wielkiej liczbie wyraziły życzenie za rewizyą Konstytucyi. To życzenie stosuje się wyłącznie do władzy Prawodawczej. Co do mnie, wybraniec Narodu, zależąc jedynie od niego, zastosuję się zawsze do jego woli, prawnie objawionej.

«Niepewność przyszłości wyradza, wiem o tém, rozliczne obawy, obudzając oraz rozliczne nadzieje. Umiejmy wszyscy przynieść te nadzieje na ofiarę Ojczyznie i myślmy tylko o jej dobru. Jeżeli na obecnej sessyi uchwalicie rewizyą Konstytucyi, Izba Konstytująca przyjdzie przekształcić nasze zasadnicze prawa i urządzić los Władzy Wykonawczej. Jeżeli tego nie uchwalicie, Narod, w roku 1852, objawi uroczyście nową wolę swoją.

«Ale, jakikolwiek być może wypadek przyszłości, zrozumiejmy się przedewszystkiém, ażeby w żadnym razie rozstrzygnienie losów Narodu nie było pozostawione namiętności, niespodzianości, ani przemocy; natchnijmy Lud zamiłowaniem pokoju, wprowadzając pokój do obrad naszych, zaszczepmy w nim religiją prawa, sami od niego nigdy nie zbaczając, a wtedy, wierzcie mi, postęp w obyczajach politycznych zrównoważy niebezpieczeństwo instytucyj, urodzonych w czasach nieufności i niepewności.

«Co mię najwięcej zajmuje, bądźcie tego pewni, nie jest to: kto będzie rządził Francyą w roku 1852, ale to, jak mam użyć czasu, którym jeszcze rozrządzam, w taki sposób, ażeby przejście, jakiekolwiek być ma, odbyło się bez wstrząśnienia i zaburzenia.

«Cel najszlachetniejszy i najbardziej godny duszy wzniosłej, kiedy się ma władzę, nie jest to badać, jakiemi środkami można się przy niej utrzymać, ale owszem wynajdować bez przerwy środki do ustalenia, na pożytek powszechny, zasad władzy i moralności, które przetrwać muszą namiętności ludzkie i zmienność ustaw.

«Otworzyłem przed wami serce moje; odpowiecie na moję szczerość waszém zaufaniem w moje dobre chęci, waszém spółdziałaniem — a Bóg reszty dokona.»

To Poselstwo, które sprawiło bardzo dobre wrażenie, jak prawie wszystko co wychodzi z pod pióra samego Ludwika Bonaparte, zjedna mu bezwątpienia wiele wahających się głosów.

— Nie wspominając o dziennikach pałacowych, czyli Elizejskich, wszystkie gazety z d. 13 Listopada, nawet oppozycyjne, z wielką pochwałą mówią o Poselstwie Prezesa. Same gazety stronnictwa demokratycznego, które najwięcej przykładały się do rozsiewania obawy iżby Ludwik Napoleon nie opanował gwałtownie tronu lub dyktatury, wyznają, że wyrazy *Wniosku Ogólnego* jego Poselstwa są takiej natury, iż podobne obawy ustać powinny.

— Najważniejszą teraz okolicznością, od której będzie zależało utrwalenie błogich usposobień, sprawionych przez Poselstwo Prezesa, lub nowa wojna między nim i większością Izby Prawodawczej, jest wniosek, uczyniony przez Kwesturę Izby, o mianowanie specyalnego Kommisarza Policyi, dla czuwania nad bezpieczeństwem tego Zgromadzenia, a niezależącego od Prefekta Policyi. Kwestya ta jest nadzwyczaj drażliwa; kwestorowie, którzy są: PP. Baze, jenerał Leflo i de Panat, oświadczyli, że w razie nchylenia wniosku, wezmą dymissyą; toż samo zapowiedział, w razie przyjęcia wniosku, Prefekt Policyi P. Carlier, a jego usunienie się pociągnęłoby za sobą dymissyą Ministra Spraw Wewnętrznych, P. Baroche, a zatém dezorganizacyą Gabinetu. Dla tego to przez wszystkie te dni toczą się układy, za pośrednictwem Prezesa Izby, P. Dupin, w których głównie chodzi o to, żeby tak drażliwa okoliczność była przynajmniej odroczoną i nie zmąciła dobrego wrażenia, sprawionego przez Poselstwo Prezesa Bonaparte.

Zkądinąd donoszą, że sprawca tego całego zamieszania, człowiek, który przyszedł ostrzedz P. Yon o knowanym jakoby na życie jenerała Changarnier zamachu, został odszukany, i badany jest na nowo. Wszystko każe sądzić, że doniesienie jego żadnej nie miało zasady.

— W Constitutionnel czytamy: «Rząd powiększa dywizyą wojskową okręgu Strasburskiego czterema nowemi pułkami. Nie potrzebujemy dodawać, że to nie oznacza bynajmniej zmiany w naszym systemacie politycznym; jest to jedynie środek ostróżności w obec stanu rzeczy istnącego w Niemczech. Gabinety Austryacki i Pruski zdają się skłaniać ku pokojowi, lecz ludność w Prussyi nie przestaje być w największej fermentacyi.

— *Journal des Débats* donosi o następnych zmianach w Dyplomacyi Francuzkiej za granicą: «Uwiadomiliśmy już, że P. Ferdynand Barrot, Minister Pełnomocny w Turynie, wrócił do Paryża i zajął swe miejsce w Izbie Prawodawczej.

«Jego posadę w Turynie zajął P. His de Butenval, dotychczasowy Minister w Rio Janeiro.

«P. Armand Lefebvre, Minister w Munich, mianowany Ministrem w Berlinie, missya tymczasowa P. de Persigny przy Dworze Pruskim została dopełniona.

«P. Thouvenel, Minister w Atenach, nastąpi po P. Armand Lefebvre, i zapewniają, że P. de Sartiges, który miał w ostatnich czasach szczególną missyą w Persyi, zajmie stanowisko P. Thouvenel w Grecyi.»

Podług innej gazety, P. Lobstein, Minister w Szwecyi, będzie mianowany do Grecyi, de Sartiges nastąpi po P. Lobstein w Stockholmie, a baron Gros po P. His de Butenval, w Rio Janeiro.

— Jeżeli mamy wierzyć pewnej korrespondencyi, P. His de Butenval odebrał rozkaz niezwłocznego udania się na miejsce swego przeznaczenia do Turynu, w skutek zamiaru, który ma Minister Sprawiedliwości Sardyński, P. Siccardi, wniesienia na Izby nowego prawa, stanowiącego, na wzór Francyi i Belgii, że religija katolicka nie jest religiją Stanu, ale religiją większości poddanych Sardyńskich.

— P. Karol Bonaparte, były Prezes Izby Konstytującej krótkotrwałej *Rzeczypospolitej Rzymskiej*, wszczął

process o potwarz przeciw P. Vice-hrabi d'Arlincourt, z powodu jego broszury pod tytułem *Italja Czerwona*.

— Umarł w Sceaux 12 b. m. najstarszy z naturalistów francuzkich, P. de France, mając wieku lat 94.

WŁOCHY.

SARDYNIJA. Na miejsce P. Mamelli, który wyszedł do dymissyi, mianowany został Ministrem Oświecenia P. Gioja.

RZYM, *8 Listopada*. Twierdzą, że Ojciec święty zbierze 15 b. m. nowy Konsystorz Tajny, na którym ma być uradzony ostatecznie sposób postępowania Stolicy Apostolskiej względem Sardynii.

— 5 b. m. Ojcowie Jezuici otworzyli uroczyście szkoły Kollegium Rzymskiego.

— Demokraci zamierzyli byli wyprawić przybyłemu tu P. de Montalembert jakąś gorszącą demonstracyą. Już się były zebrały tłumy przed jego mieszkaniem, lecz Policya, wcześnie ostrzeżona, rozpędziła ten motłoch.

SZWAJCARYA.

Zgromadzenie Federalne Szwajcarskie zebrało się 4 Listopada dla ukończenia swojej sessyi tegorocznej, po dwumiesięcznej przerwie. W Radzie Narodowej prezyduje Doktor Kern, w Izbie Stanów P. Rattimann.

Szwajcarya w ogólności jest spokojna i zdaje się oczekiwać burzy, która się dokoła niej gotuje. Tylko kantony Genewy i Fribourgu mogą dawać powod do niejakiej obawy. *Revue de Genève* w numerze nadzwyczajnym z dnia 12 Listopada donosi, że we wszystkich trzech kollegiach wyborowych Kantonu spisy radykalne przyjęte zostały całkowicie i że skutkiem tego ani jeden deputowany ze stronnictwa Konserwatorskiego nie pozostał w wielkiej Radzie Kantonu. Rząd P. Fazy otrzymał tryumf zupełny.

Bern, 11 Listopada. Pomimo spokojności pozornej naszego Kantonu, jest on podzielony na dwa nieprzyjacielskie obozy, które gotują się do zawziętej walki, i radykaliści, jakkolwiek dotąd trzymają się w granicach prawności, nie zaniedbują żadnego środka dla zachwiania i wywrócenia obecnego Rządu.

TURCYA.

Lloyd, gazeta austryacka, daje niektóre szczegóły o nocnej rzezi chrześcian, popełnionej w Alepie 16 Października. Podług tej gazety, jest to początek wojny między różnorodnemi plemionami. Zbójcy byli sami turcy i araby. Biskup Grecki został zamordowany, i mała tylko liczba chrześcian ocalała. Sam Pasza musiał się schronić do twierdzy.

AMERYKA.

New-York, 31 Października. Wiadomości, odebrane z Texas drogą telegraficzną, każą się lękać, iżby wojna powszechna z indyanami nie wybuchnęła w tym Stanie. Rozboje, popełniane przez pokolenia wpółdzikich krajowców, wywołały pierwsze kroki nieprzyjacielskie.

NAJPÓŹNIEJSZE WIADOMOŚCI.

LONDYN, *16 Listopada*. Gazety Londyńskie są napełnione rozbiorami Poselstwa Prezesa Bonaparte; w ogólności znajdują je przyzwoitém i dobrze pomyślaném. Gazeta *Daily-News* mówiąc o duchu pokory, z jaką Ludwik Napoleon poddaje się wyrokowi Izby, dodaje: «Zresztą ta pokora sprawiła dobre wrażenie na Izbie; przybranie podobnego tonu powiodło się nie na jedném Conclave.»

— Gazety ogłaszają text prośby do Królowej, złożonej w kościołach i kaplicach katolickich dla zbierania podpisów. Prośba ta, jak twierdzą, jest napisana przez kard. Wiseman.

Proszący zaczynają od oświadczenia niezachwianej wierności dla Królowej i Jej Rządu, wierności, od której nigdy nie zboczyli, nawet w czasach, kiedy katolicy byli wyłączeni od wszystkich przywilejów Konstytucyi.

Teraz, gdy są przypuszczeni do jej dobrodziejstw, czują się ożywionemi, więcej niż kiedykolwiek, uczuciami nieograniczonego przywiązania, i gotowemi dać tego dowody w każdém zdarzeniu.

Najdroższém z tych dobrodziejstw jest wolność jawnego wyznawania wiary, spełniania jej obrzędów i porozumiewania się ze Stolicą Apostolską. Proszą oni Królową Jmć, iżby w organizacyi, którą ta Stolica im udzieliła, nie widziano nic więcej, jak tylko ustanowienie władzy czysto-duchownej, które w niczém nie narusza świętych praw J. K. Mości, jako Monarchini połączonego Krolestwa, i nie nadweręża bynajmniej uczuć wierności i przywiązania, jakiemi proszący są przejęci.

PARYŻ, *17 Listopada*. Izba Prawodawcza odbywa spokojnie swe posiedzenia; kwestye draźliwe nie zostały jeszcze wniesione. — Jeżeli mamy sądzić z tonu gazet, dobre wrażenie, sprawione przez Poselstwo Prezesa, już się zatarło, i partye wracają znowu do swych wzajemnych zawiści i szermierstw. — Dekretem Prezesa Rplitej z d. 6 Listopada, powołano do czynnej służby w armii lądowej 40,000 z liczby 78,500 rekrutów, jeszcze pozostających do rozrządzenia z kontyngensu klassy roku 1849.

Gazety Rządowe tłumaczą ten zaciąg w sposób całkiem naturalny i zaprzeczają wszelkim z tego powodu wnioskom o wojnie europejskiej.

Ostatnie wiadomości z Niemiec, jako z Wiednia po 18, z Berlina po 21, z Munich i Drezna po 16 Listopada, nie zawierają nic nowego we względzie wielkiej kwestyi Niemieckiej, i w ogólności są bardziej na stronę pokoju niż wojny. *(Journ. de S. P. Pszcz. Półn. R. I.)*

Позволяется печатать. 16 Ноября 1850 года. *За Цензора Профессоръ И. Срезневскій.*
W DRUKARNI WOJENNEJ.